

beleef de natuur!

***Instituut voor natuureducatie
en duurzaamheid
Afdeling Hengelo Ov***

Bomenwandeling Tuindorp 't Lansink

Inleiding

In 1994 verscheen de tweede herziene versie van Bomen rondom de Tuindorpvijver. In het kader van het 100 jarig bestaan van de wijk Tuindorp 't Lansink is een nieuwe uitgave gemaakt waarin niet alleen de bomen rondom de vijver staan maar ook andere bomen in deze wijk aan de orde komen. Deze uitgave verschijnt niet meer als een boekje maar is via de website van ondermeer het IVN, als pdf-bestand te downloaden.

De bomen van Tuindorp 't Lansink

In geen enkele wijk in Hengelo staan zoveel heel oude bomen. Een behoorlijk aantal bomen is in 1893 geplant en ook in 1913 zijn er bomen aangeplant.

Dit betekent ook dat verschillende van deze bomen voorkomen op de gemeentelijke lijst van beschermde bomen. In het tweede deel van deze publicatie staan deze bomen vermeld.

Het eerste deel gaat over de bomen langs de Tuindorpvijver, waar de Gemeente Hengelo een rijk assortiment bomen heeft aangeplant. In het derde deel worden een aantal bomen uit een paar straten beschreven. De publicatie wordt afgesloten met een lijst van alle soorten bomen die in deze uitgave behandeld worden.

BOMEN RONDOM DE TUINDORPVIJVER

Leeswijzer

Tijdens deze wandeling komt u (inclusief cultuurvariëteiten) 28 verschillende soorten bomen tegen. In de routebeschrijving staan cijfers. Deze verwijzen naar de boombeschrijvingen in bijlage 1.

Omdat dezelfde bomen op meerdere plaatsen rond de vijver staan, zijn de cijfers op een plek gezet waar de boom goed bekeken kan worden.

In de route worden alleen die bomen genoemd, die op de openbare weg staan.

De beste tijd om deze wandeling te lopen is van eind maart tot begin oktober en liefst vaker om zowel van de bloei als de herfstkleuren te genieten.

Door de brede oevers en grasvelden zijn veel bomen (gelukkig) niet opgesnoeid, waardoor men het blad en bloeiwijzer goed kan bekijken.

Bij de bomen staat de Nederlandse naam en de wetenschappelijke naam. De wetenschappelijke naam kan uit twee of drie delen bestaan. Een voorbeeld: *Acer pseudoplatanus* 'Atropurpureum'. De eerste

naam is de geslachtsnaam *Acer* = esdoorn. De tweede naam is de soortnaam namelijk *pseudoplatanus*. Dit betekent lijkt op de plataan (vooral schors). Als er een derde naam is en die staat tussen enkele aanhalingstekens, dan is het een cultuurvariëteit. Hier betekent *atropurpureum*: *purpureum* = paars en *atro* = donker, dus donkerpaars.

Startpunt

We vertrekken bij de **fietsenstalling** van het zwembad.

Met de rug naar het zwembad zien we op het grasveld voor de fietsenstalling drie bomen. Links en rechts staat een haagbeuk (*Carpinus betulus*) en in het midden een plataan (*Platanus x hispanica*). We gaan rechtsaf. De eerste boom in het plantsoen heeft rood gekleurde bladeren en vruchten. Dit is een cultuurvariëteit van de gewone esdoorn (*Acer pseudoplatanus* 'Atropurpureum')(1).

De volgende boom is een Hollandse linde (*Tilia x europaea*).

Op het trottoir staat een Noorse esdoorn (*Acer platanoides*) (1).

De eerste grote boom na de gebouwen is een grauwe abeel (*Populus x canescens*)(2) met bovenin een witachtige stam met horizontale zwarte strepen. Achter deze boom staat een dode boom (meidoorn) en bij de schutting nog een gewone esdoorn met rood blad en een kleinere grauwe abeel. De laatste twee zijn hier waarschijnlijk spontaan gekomen.

Links achter de grauwe abeel staat een kleine boom met grote geelgroene bladeren, de grote trompetboom (*Catalpa bignonioides*). Een soort die laat in blad komt en het blad vroeg in de herfst verliest. Hier ontleent hij zijn bijnaam van 'ambtenarenboom' aan. De peulvormige vruchten blijven lang aan de boom hangen.

De nog jonge boom, waar een bordje voorstaat, is een amberboom (*Liquidambar styraciflua*), die in de herfst prachtig rood kleurt.

De boom voor het tegelpad naar het zitbankje is een zilverlinde (*Tilia tomentosa*)(3). Deze linde verspreidt tijdens de bloei, vooral 's avonds, een aangename geur.

Daarna komen er drie rode paardenkastanjes (*Aesculus x carnea*) (zie verderop onder 5). Het verschil met de witte paardenkastanje is niet alleen te zien aan de rode bloemen, maar ook aan de nagenoeg ongestekelde bolsters (vruchten).

Voor huisnummer 11 staat een tulpenboom (*Liriodendron tulipifera*)(4). Deze boom staat op de gemeentelijke lijst met bijzondere bomen. De volgende boom is een witte esdoorn (*Acer saccharinum*)(1) met diep ingesneden bladeren. Als u naar de onderzijde van het blad kijkt, wordt de naam van de boom duidelijk.

Op de hoek staat een bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'). De bruine beuk werd vroeger vaak gebruikt om een plek in het landschap te markeren, bijvoorbeeld de perceelsgrens. Waarschijnlijk zijn daarom de beide bruine beuken op de hoek van de vijver geplaatst.

Vanaf dit punt maken we een kort uitstapje, links, naar de Woolderbeekweg met 14 monumentale witte paardenkastanjes (*Aesculus hippocastanum*) (5), die in 1893 geplant zijn.

Let eens op de gedraaide stammen.

Bij het planten is vooral gebruik gemaakt van de cultuurvariëteit 'Baumanni' (12 stuks), die bijna nooit kastanjes dragen. Zie ook de toelichting onder 5.

Terug naar de Tuindorpvijver waar nu drie eiken komen. De eerste is een forse moseik (*Quercus cerris*)(6), die te herkennen is aan het donkergroene leerachtige blad en de vruchtnapjes met uitsteeksels. Daarna komt een jonge zomereik (*Quercus robur*) uit 1988 en een forser exemplaar uit 1913.

De nog jonge gele treurwilg (*Salix x sepulclaris* 'Chrysocoma') staat op een plek waar u een mooi zicht heeft op de vijver en de bomen rondom.

Bij de volgende boom, een forse Noorse esdoorn, uit 1893, ziet men goed de gegroefde stam.

De volgende drie witte paardenkastanjes stammen ook uit 1893.

Op de hoek bij het kunstwerk en de bruine beuk hebben we ook zicht op een aantal andere monumentale bomen in Tuindorp 't Lansink.

In de verte, recht vooruit, staan op Plein 1918 ook monumentale witte paardenkastanjes en in de Kettingstraat (links) staan 12 platanen (*Platanus x hispanica*) uit 1933. Iets verderop langs de vijver staan ook hele mooie platanen.

Op het trottoir aan de vijverzijde staan in totaal 5 zomereiken. Aan de andere kant van de Vijverlaan staan magnolia's of beverbomen (*Magnolia kobus*), die in het voorjaar wit bloeien. Deze soort is één

van de weinige Magnolia's die zich tot een boom laten opkweken. De soort is winterhard maar de witte bloemen, die vlak voor het verschijnen van het blad open gaan, zijn gevoelig voor nachtvorst. Bij de hoek staat weer een gele treurwilg.

Hierna komt de eerste Italiaanse populier (*Populus nigra* 'Italica'). Verderop staan er drie bij elkaar. Na deze zuilvormige populier komt een nog jonge zuilvormige haagbeuk (*Carpinus betulus* 'Frans Fontaine').

Daarna volgt een eenbladige es (*Fraxinus excelsior* 'Diversifolia')(7). Dit is cultuurvariëteit van de (gewone) es, maar als je bladeren vergelijkt zou je dat niet zeggen. De bladeren van de Amerikaanse es, die iets verderop staat, lijken veel meer op die van de (gewone) es.

Het leeftijdsverschil tussen de volgende drie platanen (*Platanus x hispanica*)(8) is goed te zien. De eerste is geplant in 1988 en de andere twee in 1913. Ze staan hier dus al bijna 100 jaar!

Nu komen drie haagbeuken waar we verderop aandacht aan zullen besteden.

Daarna komen de twee eerder genoemde Amerikaanse essen (*Fraxinus americana*)(7).

De fraaie berk heet *Betula ermanii* 'Blush' en heeft geen Nederlandse naam. Na een Amerikaanse es en haagbeuk komen we bij de drie Italiaanse populieren (9) uit 1893.

Na twee witte paardenkastanjes komt een jonge beverboom (*Magnolia kobus*). Er komen nu verschillende haagbeuken (*Carpinus betulus*)(10). Hier zijn de verschillen tussen soort met de brede kroon en cultuurvariëteit 'Fastigiata', piramidale vorm, goed te zien.

Na deze haagbeuken volgen een serie bomen uit de periode 1913 en 1933.

De eerste is een gewone vleugelnoot (*Pterocarya fraxinifolia*), die zijn naam ontleent aan de typische vruchten. Hierna komt een beuk. Schuin achter deze beuk staan een Noorse esdoorn en Spaanse aak (*Acer campestre*)(1), die ook wel veldesdoorn wordt genoemd.

Aan de waterkant zijn in de loop van de jaren een aantal bomen spontaan opgekomen en door de beheerders gespaard. Dit zijn van links naar rechts: ruwe berk, Spaanse aak, Noorse esdoorn, Canadese populier en weer een ruwe berk.

In het plantsoen staan nog drie bomen. Vanaf het trottoir zijn dit een ruwe berk (*Betula pendula*), daar rechts achter een Noorse esdoorn en links daarvan een Spaanse aak.

We zijn nu weer bij het startpunt en hopen dat u een interessante wandeling heeft gehad.

GEMEENTELIJKE BIJZONDERE BOMEN IN TUINDORP 'T LANSINK

In een bijlage van de gemeentelijke bomenverordening (2009) staan de Gemeentelijke Bijzondere Bomen vermeld. Deze bestaat uit 4 onderdelen namelijk: monumentale bomen, toekomstige monumentale bomen, herdenkingsbomen en dendrologisch waardevolle bomen (Bijzondere soorten).

In Tuindorp 't Lansink staan monumentale bomen en een dendrologisch waardevolle boom. Dit is de tulpenboom (*Liriodendron tulipifera*), die u tijdens de wandeling ontmoet.

De monumentale bomen zijn:

- 12 platanen in de Kettingstraat.
- 4 zomereiken op het C.T. Storkplein/Lansinkweg.
- 14 witte paardenkastanjes in de Woolderbeekweg
- 5 witte paardenkastanjes op Plein 1918. Ook hier staat de cultuurvariëteit 'Baumanni'.
- een zomereik bij Beckumerstraat 50.

De monumentale bomen langs de Tuindorpvijver staan niet op de lijst van de gemeentelijke monumentale bomen maar zijn volgens de opstellers van de lijst wel monumentale bomen. De schrijvers van deze bomenroute pleiten ervoor om de bomen in een volgende uitgave expliciet te noemen.

Dit geldt ook voor de pluimes (*Fraxinus ornus*) in de Conradstraat, die in 1900 geplant is.

BOMEN IN EEN AANTAL STRATEN

In de straten van Tuindorp 't Lansink staan nog de nodige interessante bomen. Hieruit een selectie:

- Robinia (*Robinia pseudoacacia*); een boom uit 1913 (Marten Meesstraat/hoek Lansinkweg).
- Elsbladige lijsterbes (*Sorbus alnifolia*). Deze soort heeft een blad dat lijkt op dat van de els en komt van oorsprong uit Oost-Azie. Boomkwekers enten deze lijsterbes op een onderstam van andere soorten. Dit is soms te zien aan de opslag aan de boomvoet. In de Buitenweg zijn zowel de lijsterbes als de meidoorn hiervoor gebruikt.
- Meelbes (*Sorbus aria*). In de Kalendarstraat staat de variëteit 'Magnifica'. Deze heeft stevige bladeren. De bovenzijde is donkergroen en de onderzijde blijvend witviltig.
- Sierpeer (*Pyrus calleryana*). Deze staat in de Beckumerstraat (linkerzijde vanaf 't Kotte). De cultuurvariëteit ('Chanticleer') die hier staat bloeit uitbundig wit. Na de bloei komen er niet veel vruchten.

Woord van dank

Dank aan de Gemeente Hengelo voor het beschikbaar stellen van de gegevens, T. van Eeten van de NAKT voor de controle van enkele soorten en aan leden van IVN en KNNV (K. van 't Hoff, T. Lanzing, G. Haverkamp en J. Zwienenberg) voor het samenstellen van deze uitgave en R. ter Braake voor de tekstmaak.

versie: juni 2012

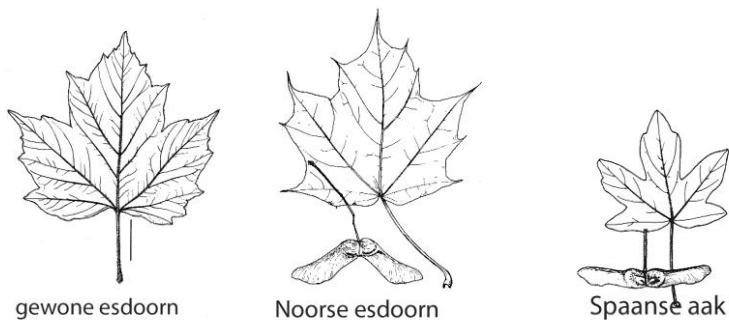
Bijlagen: Boombeschrijvingen

Boombeschrijvingen

1. Esdoorn (*Acer*)

In deze route staan vier leden van deze grote plantenfamilie. Oorspronkelijk is alleen de Spaanse aak (*Acer campestre*) inheems in dit deel van Nederland.

De gewone esdoorn (*Acer pseudoplatanus*) komt van oorsprong uit Midden-Europa en Noorse esdoorn (*Acer platanoides*) uit noordelijke streken. Beiden zijn hier ingevoerd en doen het zo goed dat ze zich overal makkelijk uitzaaien via de zaden, die voorzien zijn van vleugeltjes. De vorm van de vruchtjes is kenmerkend voor de verschillende soorten.

De witte esdoorn (*Acer saccharinum*) komt van oorsprong uit Noord-Amerika en heeft blaadjes met een witte onderzijde. De variëteit die hier staat heeft heel diep ingesneden blaadjes en heet 'Laciniatum Wieri'. Een heel mooie boom.

In de omgeving van de ingang van het zwembad staan de gewone esdoorn (hier een variëteit met rood blad) en de Noorse esdoorn dicht bij elkaar. De eerste heeft een gladde stam (lijkt op stam van de plataan vandaar de Latijnse naam *pseudoplatanus*) en de Noorse esdoorn heeft een meer gegroefde stam. Ook de bladeren zijn verschillend (zie tekening).

Van de gewone esdoorn en Noorse esdoorn zijn heel veel cultuurvariëteiten (bladkleur, bolvorm etc.) ontwikkeld. Beide soorten zijn goede drachtbomen voor bijen en hommels.

De Spaanse aak kan schaduw heel goed verdragen. De boom heeft een vrucht waarbij de twee vleugels vrijwel in elkaars verlengde liggen. Deze esdoorn wordt ook als heg gebruikt.

2. Grauwe abeel (*Populus x canescens*)

De grauwe abeel is vermoedelijk ontstaan uit een kruising tussen de witte abeel (*Populus alba*) en de ratelpopulier (*Populus tremula*). De relatie met de witte abeel is vaak goed te zien aan de kleine planten die uit wortelopslag opgroeien. Deze planten zijn veel witter door de viltige beharing.

De grauwe populier heeft deze viltige beharing ook maar alleen aan de onderkant van het blad en die is grijzer van kleur. De bovenzijde van het blad is glanzend donkergroen.

De grauwe populier wordt niet voor houtproductie etc. aangeplant maar vooral als parkboom, in brede wegbermen (fietsbrug bij Houtmaat) en landschappelijke gebieden

3. Linde (*Tilia*)

Lindebomen kunnen zeer oud worden (> 500 jaar). Dit is een belangrijke reden waarom een lindeboom als herdenkingsboom wordt aangeplant en als centrale boom op pleinen.

Langs de vijver staan twee soorten. Aan het begin van de route staat de **Hollandse linde** (*Tilia x europaea*). Dit is een oude hybride tussen de zomerlinde en winterlinde. Zijn eigenschappen staan tussen beide ouders in. Hij groeit sneller dan de winterlinde en stelt geringere eisen aan de bodem dan de zomerlinde. Het blad heeft een gezaagde bladrand en een scheve bladvoet. Aan de stamvoet ontstaat vaak wortelopslag. In juni komen de geelkleurige bloemen. Dit zijn zogenaamde tuilen van 5 tot 11 bloemen, die net als andere lindes veel nectar geven en door bijen en hommels daarom veel bezocht worden.

De bloemen groeien uit tot viltige bolletjes. In de bloemtuil zitten ook aparte blaadjes (schutblad) dat als parachute zorgt dat de vruchtjes door de wind verspreid kunnen worden. Bij de Hollandse linde

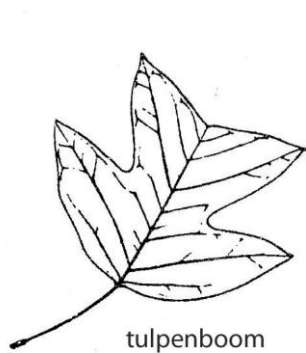
zijn ze onvruchtbaar waardoor ze niet kunnen uitgroeien. In tegenstelling tot andere lindesoorten valt het schutblad vroeg af.

Deze linde wordt ook veel bezocht door luizen die veel honingdauw produceren met als gevolg roetdauw.

De zilverlinde (*Tilia tomentosa*) heeft daar geen last van. Dit komt door de viltige zilvergrijze onderkant van het blad. Luizen hebben de pest aan deze haren. De zilvergrijze onderkant, waaraan de boom zijn naam ontleent, in combinatie met de donkergroene bovenkant geeft de boom bij windvlagen een fraaie kleurenpatroon.

De bloemen komen later (eind juni-juli) dan die van de Hollandse linde. Vooral 's avonds geuren ze sterk en worden goed bezocht door bijen en hommels. In de Lansinkweg staan meerdere cultuurvariëteiten van de zilverlinde.

4. Tulpenboom (*Liriodendron tulipifera*)

Van nature komt deze boom voor in bossen van oostelijk Noord-Amerika. Daar kan hij wel 50 meter hoog worden. Bij ons wordt de boom meestal niet hoger dan 25 meter. Bij oude bomen, zoals deze uit 1913, spreiden de takken zich en zo ontstaat een brede ovale kroon.

De tulpenboom dankt zijn naam aan de tulpvormige bloemen. Die verschijnen vaak al eind mei nadat het blad is uitgelopen en zijn 4 bij 6 cm. in doorsnee. De bloemen zijn de moeite waard om eens van dichtbij te bekijken. Zo ziet men de fraai gekleurde (geel en oranje) binnenzijde. Bij voldoende warm weer vormt de boom ook vruchten, die wel wat op een dennen-kegel lijken.

Deze kegel bestaat uit een spiraal van gevleugelde nootjes. De bladeren hebben een afgeplatte bladtop. In Amerika wordt het hout, dat lichtgeel van kleur is, veel gebruikt voor de productie van meubels.

De herfstkleur is botergeel.

5. Paardenkastanje (*Aesculus*)

De witte paardenkastanje (*Aesculus hippocastanum*) is omstreeks 1550 vanuit Zuidoost Europa via het Weense hof in West-Europa terechtgekomen.

De bladeren zijn handlobbig met 5-7 zittende blaadjes per blad. De grote witte bloemtrossen (kaarsjes) verschijnen in mei. De vruchten die uit de tweeslachtige bloemen (veel nectar en dus insectenbestuiving) ontstaan zijn de gestekelde bolsters met de glimmende kastanjes erin. Dit zijn de zaden. De schors is schilferig. De knoppen (er zijn zowel blad- als bloemknoppen) zijn met een kleverige hars bedekt dat tegen de winterkoude beschermt.

Vanwege mogelijke overlast voor mens en verkeer wordt er een cultuurvariëteit aangeplant die (bijna) geen vruchten geeft, de 'Baumannii'. Er komen geen vruchten vanwege de gevulde bloemen die geen meeldraden meer hebben en dus steriel is. Deze variëteit heeft takken met een hoek van bijna 90 graden. Hierdoor is de kroon ook smaller. In de Woolderbeekweg staan ze er al sinds 1893. Hiervan behoren er 12 tot de variëteit 'Baumannii' (zie foto) en twee tot de 'gewone' witte paardenkastanje met kastanjes.

Onder gunstige omstandigheden kunnen kastanjes tussen de 200-400 jaar oud worden. We kunnen er dus nog een tijd van genieten al hoewel een vervelende ziekte (bloedingsziekte) her en der zijn tol eist.

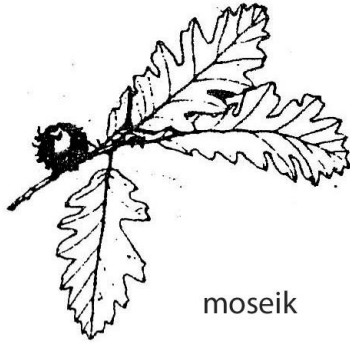
De **rode paardenkastanje** (*Aesculus x carnea*) is een kruising van de witte paardenkastanje en de rode pavia (een kastanjesoort uit Amerika). Een blad heeft 5 blaadjes, de bloemen zijn roze tot rood en de vruchten zitten in nagenoeg ongestekelde bolsters. De boom vormt een dichte kroon en wordt niet hoog. De variëteit 'Briotii' die hier staat heeft donkerrode bloemen.

6. Moseik (*Quercus cerris*)

Het natuurlijk areaal van deze eik is Klein-Azië en Midden- en Zuid-Europa.

De moseik is in de jeugd een trage groeier maar dat maakt hij, zoals hier goed te zien is, later goed.

De eikels van de moseik zijn omgeven door een 'bemoste' nap. De priemvormige, teruggebogen, schubben op het napje lijken op de puntige kruischoenen die vroeger in Turkije gedragen werden. Omdat hij ook veel voorkomt in Turkije was de naam "Turkse" eik een logisch gevolg. De levensduur van deze eikel is 2 jaar (zomereik 1 jaar).

moseik

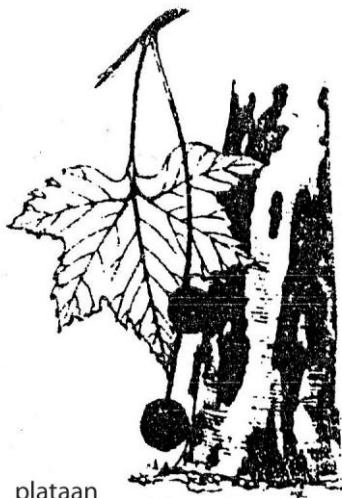
De bladknoppen zijn donzig behaard en vooral de opeengehoopte eindknoppen zijn omgeven door priemvormige slippen (mosachtig).

Het hout van de moseik is van geringere kwaliteit dan dat van de zomereik en wordt voornamelijk voor brandhout gebruikt.

7. Plataan (*Platanus x hispanica*)

De plataan is een echte stadsboom, die tegen een stootje kan en zijn waarde intussen wel bewezen heeft. Ze kan wel 400 jaar oud worden en een monumentaal karakter krijgen.

De plataan is een kruising van de oosterse plataan (*P. orientalis*) en de westerse plataan (*P. occidentalis*) die in 1663 voor het eerst in Engeland beschreven werd. De oosterse plataan werd al

plataan

voor het begin van onze jaartelling door de Grieken en Romeinen ingevoerd en aangeplant als schaduwboom. Deze traditie is er in zuidelijke landen nog steeds. De plataan wordt uiteindelijk een stuk groter als zijn voorouders en is ook vitaler. Opvallend is de snelle groei in de jeugdfase.

De boom is goed te herkennen aan de bast, waarvan in het najaar stukken afschilferen. Zo ontstaat het vlekkenpatroon. De bladeren zijn breder dan lang en hebben drie tot vijf getande lobben, die maximaal tot een derde zijn ingesneden. De bolvormige vruchten blijven lang aan de boom hangen.

Ook al omdat de boom snoei verdraagt zijn er allerlei cultuurvariëteiten ontwikkeld, die bijvoorbeeld aangepast zijn aan smalle straten. In het centrum van Hengelo staan deze variëteiten. De plataan wortelt diep in de grond en kan daarom waarschijnlijk ook goed tegen droogte.

8. De es (*Fraxinus*)

Een es vraagt een lichte standplaats en groeit daarom in bossen recht omhoog. Hij wil boven de anderen uitkomen. De (gewone) es, die in Nederland het meeste voorkomt, heeft de soortnaam 'excelsior' gekregen. Dit is het Latijnse woord voor 'hoger'.

Deze es staat niet langs de vijver. Hier heeft men gekozen voor de eenbladige es (*Fraxinus excelsior* 'Diversifolia'). Dit is een cultuurvariëteit van de es, die ook een samengesteld blad heeft maar slechts het eindblad is volgroeid (éénbladig). De andere blaadjes blijven klein of zijn afwezig. De knop is ook zwart. Deze es bloeit wel maar er worden bijna nooit vruchten gevormd. Deze cultuurvorm groeit goed in het stadsklimaat.

De Amerikaanse es (*Fraxinus americana*) komt van oorsprong uit oostelijk Noord-Amerika en heeft bruinachtige knoppen. Een tweede verschil met de (gewone) es is de schors, die bij de Amerikaanse es veel dieper gegroefd is. Dit is goed te zien bij de boom waar de Amerikaanse es geënt is op een

(gewone) es. De Amerikaanse es is van nature tweehuizig. Er zijn dus vrouwelijke en mannelijke bomen. In de stad worden vooral mannelijke bomen geplant, die zaaien zich niet uit. De Amerikaanse es is vooral ingevoerd vanwege de mooie herfstkleuren (violetgeel).

9. Italiaanse populier (*Populus nigra* 'Italica')

De **Italiaanse populier** is een variëteit van de zwarte populier, die rond 1700 in Noord-Italië gekweekt werd. Deze boom heeft een zuilvorm doordat de takken steil omhoog gaan en loodrecht naast de rechte stam staan. De oude exemplaren worden aan de onderkant breder. Het blad is ruitvormig tot driehoekig. De boom heeft alleen mannelijke katjes en moet daarom vegetatief vermeerderd worden. De Italiaanse populier dankt zijn bekendheid in Nederland vooral aan het gebruik binnen windsingels. Dat het ook een mooie parkboom is, is hier goed te zien. Ze staan hier op een plek met voldoende ruimte en vochtigheid, twee belangrijke voorwaarden voor een gezonde groei.

10. Haagbeuk (*Carpinus betulus*)

Deze inheemse boom is van oudsher een echte gebruiksbom. Omdat de boom afzetten en snoei goed verdraagt, konden boeren takken oogsten als waardevol veevoer. Deze eigenschap maakt de haagbeuk ook geschikt voor hegbeplanting. Het hout is duurzaam en wordt vooral gebruikt voor gereedschappen.

De boom is ook een prima stadsboom, die opgewassen is tegen het stadsklimaat. Voor de stad zijn er, voor de smalle straten, slanke piramidale varianten gekweekt. De meest bekende hiervan is de 'Fastigiata'. Deze staat ook langs de Tuindorpvijver. Hier hoefden ze niet opgesnoeid te worden waardoor de dikke takken gespaard gebleven zijn. De piramidale vorm blijft maar ze zijn iets minder slank gebleven. Prachtige bomen.

Vergelijk ze met de 'gewone' haagbeuk, die hier ook staat en de opgesnoeide haagbeuken in de Badhuisstraat.

